

Тернопільська обласна рада
Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія
ім. Тараса Шевченка

Кафедра української філології та суспільних дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи літературної творчості

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузі знань: 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальності:

012 Дошкільна освіта

014 Середня освіта (Технологічна освіта)

014 Середня освіта (Музичне мистецтво)

014 Середня освіта (Образотворче мистецтво)

014 Середня освіта (Біологія)

014 Середня освіта (Українська мова і література)

014 Середня освіта (Мова і література (польська))

015 Професійна освіта (Деревообробка)

014 Середня освіта (Інформатика)

Кременець – 2017 рік

Дубровський Р. О. Основи літературної творчості: робоча програма навчальної дисципліни. Кременець, 2017 р. 11 с.

Розробник:

Дубровський Р. О., кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри української філології та суспільних дисциплін

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української філології та суспільних дисциплін (протокол № 1 від 31 серпня 2017 р.).

Зав. кафедри

О. В. Васишин

© Дубровський, 2017 рік

© Кременець, 2017 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Вибіркова	
Модулів – 1	Спеціальності: 012 Дошкільна освіта 014 Середня освіта (Технологічна освіта) 014 Середня освіта (Музичне мистецтво) 014 Середня освіта (Образотворче мистецтво) 014 Середня освіта (Біологія) 014 Середня освіта (Українська мова і література) 015 Професійна освіта (Деревообробка) 014 Середня освіта (Інформатика) 014 Середня освіта (Мова і література (польська))	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
		4-й	3-й, 4-й
Загальна кількість годин – 90		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	18 год.	6
		Практичні, семінарські	
		18 год.	4
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		54 год.	80
		Індивідуальні завдання:	
Вид контролю: залік			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить 37,8%/62,2%.

1. Вступ

Предметом вивчення навчальної дисципліни є система вимог, регламентацій щодо вживання мови сутність літературного процесу.

Міждисциплінарні зв'язки: українська мова, українська література, зарубіжна література, стилістика, риторика, культура мовлення, філософія, культурологія, етика і естетика, психологія, теорія літератури.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Літературна творчість і проблеми художньої майстерності.
2. Структура літературного твору.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни «Основи літературної творчості» полягає в оволодінні студентами головним термінологічним апаратом, формуванні уявлень про фундаментальні положення художнього письма як специфічної форми діяльності, виробленні навичок художньої передачі думки.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи літературної творчості» є:

- формування знань про сучасні тенденції розвитку теорії художнього письма;
- визначення особливостей фаху літератора та його значення в розвитку сучасного інформаційного суспільства;
- засвоєння студентами сучасних систем художнього письма;
- формування умінь і навичок визначення природи художнього тексту, а також визначення жанру літературних творів.

Курс «Основи літературної творчості» спрямований на формування у студентів таких професійних компетентностей:

Загальні:

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спроможність спілкуватися рідною мовою як усно, так і письмово.

Здібність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Цінування і повага різноманітності та мультикультурності.

Уміння працювати в команді.

Програмні результати навчання

Використовувати професійні знання, уміння й навички, досліджувати мовні та літературні явища, вирішувати практичні завдання.

Вміти здійснювати самоконтроль, самооцінку, саморегуляцію.

Досконало володіти державною мовою.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

1. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Літературна творчість і проблеми художньої майстерності

Тема 1. Вступ. Теорія літературної творчості

- Предмет і завдання курсу «Основи літературної творчості».
- Зв'язок з іншими дисциплінами.
- Особисте, національне та загальне в психології літературної творчості.
- Література як мистецтво слова.
- Творча індивідуальність автора.
- Художній образ і знак.

Тема 2-3. Віршування як особлива форма літературної творчості

- Особливості віршованої мови
- Метрика і ритміка.
- Системи віршування.
- Основні системи українського віршування.
- Верлібр у світовій та українській літературі.
- Фонічна організація поезії.
- Поняття строфи. Види строф.

Тема 4. Прозові форми літературної творчості

- Особливості епосу як роду літератури.
- Малі епічні жанри
- Повість як середній епічний жанр. Види повістей.
- Великі епічні жанри.
- Міжродові і поза родові форми літератури (памфлети, фейлетони, нариси, есеїстка, мемуари, щоденники ті ін.).

Тема 5. Драматичні форми літературної творчості

- Особливості драми як роду літератури.
- Власне драма, трагедія, комедія і трагікомедія.
- Інші драматичні жанри.
- Драматична поема.

Змістовий модуль 2. Структура літературного твору

Тема 6. Сюжет і композиція літературного твору

- Поняття «композиція», «архітектоніка», «сюжет», «фабула».
- Види сюжетів. Сюжетні елементи композиції.
- Позасюжетні елементи композиції.

Тема 7. Особливості художньої мови

- Поняття про рефрени. Види рефренів.
- Поняття про риторичні фігури. Види риторичних фігур.
- Тропи. Їх класифікація.
- Особливості фонетичного рівня організації художнього тексту.
- Особливості лексики художнього твору.
- Тропи синтаксичного рівня.

Тема 8. Специфіка читання літературних творів

- Техніка мовлення, її чинники.
- Дихання як складова техніки мовлення. Типи дихання. Гігієнічні правила дихання.
- Голос. Природні якості та постановка голосу. Якості розвиненого голосу. Гігієна голосу.
- Орфоепія як основа правильного мовлення.
- Дикція.
- Особливості виконання прозових творів.
- Особливості виконання поетичних творів.
- Читання драматичних творів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Літературна творчість і проблеми художньої												
Тема 1. Вступ. Теорія літературної творчості	20	2	4			14						
Тема 2-3. Віршування як особлива форма літературної творчості	20	4	4			12						
Тема 4. Прозові форми літературної творчості	10	2	2			6						
Тема 5. Драматичні форми літературної творчості	10	2	2			6						
Разом за змістовим модулем 1	60	10	12			38						
Змістовий модуль 2. Структура літературного твору												
Тема 6. Сюжет і композиція літературного твору	10	2	2			6						
Тема 7. Особливості художньої мови	10	2	2			6						
Тема 8. Специфіка	10	4	2			4						

читання літературних творів												
Разом за змістовим модулем 2	30	8	6			16						
ІНДЗ			-	-	-	-			-	-	-	
Усього годин	90	18	18			54						

5. Теми семінарських і практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ. Теорія літературної творчості	4
2-3	Віршування як особлива форма літературної творчості	4
4	Прозові форми літературної творчості	2
5	Драматичні форми літературної творчості	2
6	Сюжет і композиція літературного твору	2
7	Особливості художньої мови	2
8	Специфіка читання літературних творів	2
	Разом	18

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
	Разом	

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Вступ. Понятійний та образний виклади в красному письменстві. Теорія літературної творчості. Художній вимисел, умовність, життєподібність. Поняття словесної пластики.	14
2.	Віршування як особлива форма літературної творчості. Сонет у світовій та українській літературі. Брахіколони. Білий вірш. Олександрівський вірш. Український гекзаметр. Цезура. Види цезур.	12
3.	Прозові форми літературної творчості. Роман-епопея: особливості, види, поширеність у красному письменстві.	6
4.	Драматичні форми літературної творчості. Драма дель арте. Мелодрама в сучасному літературному процесі. Мюзикл в літературі та українському шоу-бізнесі.	6

5.	Сюжет і композиція літературного твору. Хронотоп.	6
6.	Особливості художньої мови. Евфемізми та дизевфемізми в художній літературі.	6
7.	Специфіка читання літературних творів. Прийоми для розвитку читацьких здібностей.	6
	Разом	56

9. Індивідуальні завдання

1. Поняття пафосу (історія походження, тлумачення).
2. Поняття емоційної тональності твору. Види емоційної тональності, їх реалізація в художній системі літературного твору.
2. Іронія, гумор, сатира в літературному творі.
3. Написати власну казку.
4. Написати власний вірш у силабо-тонічній системі римування (інтимна лірика).
5. Написати власний вірш у силабо-тонічній системі римування (громадянська лірика).
6. Написати власний вірш у силабо-тонічній системі римування (пейзажна лірика).
7. Написати власний вірш у силабо-тонічній системі римування (філософська лірика).

10. Методи навчання

Написання відкритих і закритих тестів; перевірка завдань, що виносяться на самостійне опрацювання; перевірка ІНДЗ.

11. Методи контролю

- усне опитування під час практичних занять;
- поточне тестування;
- підсумкові модульні тести;
- оцінювання декламаційних та інсценізаторських навичок.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										Сума
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль №2						
T1	T2-3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	П.Т.	ІНДЗ	100
5	10	5	5	5	5	5	5	30	25	

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

П.Т. – підсумковий тест.

ІНДЗ – індивідуальне навчально-дослідне завдання.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Теми та тези лекцій.
2. Плани практичних занять.
3. Завдання для самостійної роботи.
4. Завдання для ІНДЗ.
5. Пакет ККР.

**14. Рекомендована література
Базова**

1. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури: підручник / за наук. ред. О. Галича. 3-тє вид., стереотип. Київ : Либідь, 2006. 488 с.
2. Літературознавчий словник-довідник / за ред. Р. Т. Гром'яка, Ю. І. Коваліва, В. І. Теремка. Київ : Академія, 2007. 752 с.
3. Ткаченко А. О. Мистецтво слова : Вступ до літературознавства : Підручник для студентів гуманітарних спеціальностей вищих навчальних закладів. 2-е вид., випр. і доповн. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2003. 448 с.
4. Історія української літератури. ХХ століття: У 2 кн. Кн. 2. Ч. 2. : 1960 – 1990-ті роки : навч. посібник / за ред. В. Г. Дончика. Київ : Либідь, 1995. 512 с.
5. Соловей Е. С. Українська філософська лірика : навч. посібник із спецкурсу / Елеонора Соловей. Київ : Юніверс, 1999. 368 с.
6. Ткачук О. М. Наратологічний словник. Тернопіль : Астон, 2002. 173 с.

Допоміжна

1. Моренець В. Національні шляхи поетичного модерну першої половини ХХ ст.: Україна і Польща : монографія. Київ : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2001. 327 с.
2. Мізін, К. І. Історія німецької літератури: від початків до сьогодення (коротко і з практичною частиною) : навч. посібник для студентів ВНЗ. Вінниця : Нова Книга, 2006. 335 с.
3. Наєнко Михайло. Інтим письменницької праці. Київ : Педагогічна преса, 2003. 278 с.
4. Самототожність письменника. До типології сучасного літературознавства. Колективна монографія / відп. редактор Г. М. Сивокінь. Київ, 1999. 160 с.